weer een flinke sprong vooruit gemaakt. Ondertussen wordt in Delft hard gewerkt aan het opbouwen van een nieuwe generatie zware roeiers. Laga legt dit jaar een leuke mix van oud jeugdroeiers (Brandt en Lengkeek) en eigen kweek (De Rooij en Van der Spek) op het water. De roeiers timmeren in de relatieve luwte al enige jaren aan de weg en kunnen dit jaar misschien de stap naar een volwaardige SA-niveau zetten. Deelname aan het hoofdnummer van de Varsity is voor deze jongens een mooie stimulans om verder te groeien. Het moeten aftroeven van stadsgenoot Proteus-Eretes dat met een goede ouderejaars zware vier naar Houten afreist zorgt daarbij ongetwijfeld voor wat extra druk en extra motivatie bij de Lagaaiers. Een ander voorbeeld van een ploeg in opbouw is Vidar. De Tilburgers produceren dit jaar een fysiek sterke vier met de duidelijke ambitie om finale te varen. Zoals de derdejaars vier van Argo vorig jaar liet zien, is het wel degelijk mogelijk om als relatieve outsider een plek in de finale te bemachtigen - dezelfde vier is er dit jaar ook weer bij - , maar daar is wel een stevige dosis (lotings)geluk voor nodig.

Tot slot het curieuze geval van Leiden. De drie snelste zware roeiers op de meest recente ergometertest van de roeibond zijn alle uit Leiden afkomstig, maar toch heeft Njord dit jaar geen snelle Oude Vier. De reden is dat ergometerkanon Harmen Eefting (3e) na vijf deelnames op rij dit jaar niet in de Oude Vier van Njord heeft plaatsgenomen, terwijl Boudewijn Roell (2e) voor Asopos de Vliet roeit en dus niet in Houten te vinden zal zijn. Blijft over Stef Broenink, de tweedejaars zware roeier die met 5:49 de snelste dagtijd trapte. Broenink kan het echter niet alleen en de om hem heen gebouwde ploeg bestaat uit even onervaren tweedejaars zware roeiers met beduidend minder indrukwekkende ergoscores. Geen finale dus.

Voorspelling van Varsity Magazine:

1 - Nereus
2 - Gyas
3 - Skøll
4 - Aegir
5 - Orca
6 - Laga
7* - Triton
- Proteus
**afhankelijk van loting*

De niet zo top

Over de rest van het deelnemersveld kunnen we relatief kort zijn. Degenen van u die pas na het ontbijt en de koffie naar Houten afreizen zullen deze ploegen hoogstens nog bij het afriggeren op het botenterrein aan het werk zien. De leden van Thêta en Euros zullen er voor zichzelf ongetwijfeld weer een gezellig Varsity-feestje van maken, maar de door hen afgevaardigde roeiers zullen naar alle waarschijnlijkheid niet bij machte zijn om potten te breken in de voorwedstrijden. Saurus leek vorig jaar even de weg naar boven gevonden te hebben, maar de dreigende langstudeerboete heeft er in Maastricht dermate hard ingehakt dat de Oude Vier zelfs helemaal niet meer gestart wordt. Daarover meer achterin in dit magazine. Voor al deze verenigingen is het hopen op de toekomst. Aan de instroom van nieuwe leden zal het niet liggen - roeien is als studentensport populairder dan ooit - dus wellicht staat de volgende generatie toproeiers daar nu al aan de bar. Okeanos is een geval apart. De afgelopen jaren hebben wij telkens gehoopt op een rood-groene topploeg die eindelijk een vervolg zou kunnen geven aan de overwinning van Nico Rienks en de zijnen in 1989. In Amstelveen is echter niets wat het lijkt. Okeanos schreef de afgelopen jaren consequent een redelijke tot zeer goede vier in, om uiteindelijk een week voor de wedstrijd telkens de boel om te gooien en een stel tweedejaars voor de leeuwen te werpen. Dit jaar hebben wij Okeanos dus buiten de voorbeschouwing gelaten om onze lezers een teleurstelling te besparen. Het omgekeerde is natuurlijk ook mogelijk. Wellicht dat toppers zoals Mechiel Versluis en Roel Braas eindelijk eens de handschoen opnemen om de gevestigde orde eens goed op te schudden. Gelet op het verleden durven wij daar echter niet op in te zetten. U zult het dus zelf moeten gaan zien, er zit niets anders op.

Schilderij door Swana van Schaardenburg

door Tjerk Gualthérie van Weezel en Coen Eggenkamp

RECONSTRUCTIE HOLLAND ACHT

- stuurloos richting Londen

Het is 's avonds 2 augustus 2012 als Diederik Simon café Cuban Cigars in de Amsterdamse Utrechtsestraat binnenstapt om zijn olympische kater weg te drinken. Een dag ervoor is hij met de Holland acht op Dorney Lake in een nadelige baan naar een vijfde plek geroeid. Drie seconden achter winnaar Duitsland en een seconde achter het brons. Anders dan de spelen van 2004, waar hij zijn zilveren medaille nog kwijtraakte in een Atheense taxi, heeft hij na de race in Londen geen enkele behoefte langer in olympische sferen te verkeren.

Bondscoaches Antonio Maurogiovanni (links) en Dave McGowan sleutelen aan de boot - Beeld door Merijn Soeters

Zonde, analyseert iedereen die dicht bij de ploeg stond. Nooit eerder had Nederland zo'n krachtig achttal aan de start. Een ideale mix van ervaring en jonge honden. Neem Roel Braas, de sterkste roeier die Nederland ooit gekend heeft. Of Lagaaier Olivier Siegelaar, die qua kracht amper voor Braas onderdoet. Neem Diederik Simon en Matthijs Vellenga met samen vier olympische medailles op zak. En dan is er slagman Mitchel Steenman die in de Oude Vier van Skadi goed was voor het ritme van vijf keer goud. Er had, kortom, meer in gezeten. Wie terugkijkt ziet een botsing in slow motion. Iedereen in de bus ziet de boom aankomen, maar niemand is bij machte om het gevaarte van richting te veranderen.

November 2010, Lake Karapiro

Op de tribune langs het weidse stuwmeer in Nieuw-Zeeland windt Maurits Hendriks van het NOCNSF er geen doekjes om. Het coachteam is te zwak, zegt hij tegen technisch directeur René Mijnders. De chef de mission heeft tijdens het WK de afgelopen week uitgebreid met verschillende ploegen gepraat en heeft een bezoek gebracht aan het Nieuw-Zeelandse roeicentrum. De conclusie is dat de verantwoordelijkheden en de doelen binnen de Nederlandse equipe niet duidelijk zijn en dat John Faulkner, coach van de lichte vier-zonder, en Dave McGowan het overzicht en overwicht missen. Zij brengen niet de structuur aan die nodig is om een brede sterke selectie op te leiden. Roeiers die de prioriteitsboten niet halen, zwemmen er maar bij. Terwijl een brede selectie voor goed resultaat in Londen juist zo belangrijk is. Tegenover de pers laat hij zich 'off the record' zelfs ontvallen dat Faulkner, ondanks zijn doorlopende contract, binnenkort moet uitzien naar een nieuwe baan. Mijnders loopt al jaren rond bij de bond, hij kende als coach olympische successen met de gouden Holland acht van 1996 en de damesachten in Sydney (zilver), Athene (brons) en Peking (zilver). Maar sinds twee jaar heeft hij een nieuwe functie als 'td'. Dat de KNRB Mijnders die functie heeft gegeven kan NOCNSF maar matig bekoren. Maurits Hendriks had zelf de succesvolle volleybalcoach Guido Vermeulen voorgesteld voor de baan die veel management en papierwerk met zich meebrengt. Mijnders zou moeten doen waar hij goed in is: roeiploegen coachen. Maar na een tweegesprek met hoofdcoach Mijnders besluit Vermeulen zich terug te trekken, uit angst voor meerdere kapiteins op een schip.

Dat schip ligt twee jaar later dus niet goed op koers, ook Mijnders ziet dat. Het rommelt al meer dan een jaar rond coach Dave McGowan. De Australiër heeft twee jaar eerder indruk gemaakt door als 27-jarige vlak voor de spelen de verantwoordelijkheid over de Holland Acht over te nemen en de ploeg naar een onverwachte vierde plek te coachen. De jonge Australiër werkt nog altijd met groot enthousiasme aan zijn 'dream eight'. Met zijn lange haren en ongeschoren gelaat fietst hij energiek langs de Amsterdamse Bosbaan op een bakfiets. Maar hij verliest snel draagvlak onder een deel van zijn roeiers. McGowan heeft persoonlijke voorkeuren voor sommige atleten, is de irritatie. Tijdens een selectierace probeert hij de twee met David Kuiper en Mitchel Steenman te benadelen door een langzamere tijd te klokken dan het duo daadwerkelijk geroeid heeft. De prestaties zijn ook slecht. Na een bronzen medialle voor de acht op het WK van 2009, komt de acht het hele seizoen erna niet op snelheid.

Ook tussen Mijnders en McGowan loopt het niet lekker. Dave vreest vooral dat René zijn ploeg van hem zal afpakken. René, die bij alle roeiers bekend staat als een begenadigd technisch coach, is niet veel langs de kant te vinden. Hij werkt zestig uur per week om trainingskampen, subsidies en allerlei ander topsportbeleid van de roeibond op poten te zetten. Maar de schaarse keren dat het hem lukt van het bureau los te komen om een training te geven wil Dave eigenlijk de toeter niet afstaan. Op trainingskampen ontstaat zelfs een stille race om het woord te mogen voeren. Bij het hotel doen de twee coaches er alles aan om als laatste in het busje te stappen, dat geeft de beste uitgangspositie om eenmaal op de baan als eerste de toeter te grijpen. Als René de voorbespreking op het WK van 2009 doet, neemt Dave nog twee jongens apart om zijn visie op de race duidelijk te maken.

Voor het WK in Nieuw-Zeeland heeft McGowan het bij een groot deel van de ploeg helemaal verbruikt. Tijdens een tussenstop in Hong Kong loopt hij met een aantal roeiers door de stad als hij vertelt dat hij nog een pak moet kopen voor een bruiloft in Australië. Hij laat onvermeld dat het huwelijk vlak voor het WK is. Daar komt de ploeg pas achter als McGowan op trainingskamp quasinonchalant met koffer en al klaar staat om te vertrekken. Hij gaat vijf dagen weg en is vlak voor het WK pas terug, blijkt. Mijnders neemt de coaching intussen over en coacht de ploeg alsnog naar een vierde plaats. Vlak voor hij vertrekt fluistert Dave zijn roeiers nog wel toe dat ze niet te veel naar Mijnders moeten luisteren. Op de tribune zijn Mijnders en Hendriks eruit. Er moet een extra coach komen die de structuur bij de zware mannenselectie gaat bewaken. NOCNSF zal tweederde van de kosten betalen, de rest moet de roeibond opbrengen.

30 Januari 2011, Bosbaan

In Nederland kent niemand de naam van Antonio Maurogiovanni. In een persbericht heeft de roeibond bekendgemaakt dat de Italiaan de nieuwe bondscoach mannen is. Roeiers googlen zijn staat van dienst. Als roeier heeft de Italiaan twee keer aan de spelen meegedaan. Daarna coachte hij onder leiding van de Italiaanse succescoach Lamura om daarna naar Australië te vertrekken, waar hij onder andere Dave McGowan begeleide. Grote successen heeft hij daar niet geboekt. De lichte mannen die hij in Beijing begeleidt halen de finale niet.

Een grotere naam zat er niet in, is de overtuiging op de Bosbaan. Daarvoor was het anderhalf jaar voor de Spelen te laat. Gezien die tijdsdruk is er ook geen advertentie gezet. René Mijnders en de andere bondscoaches hebben binnen hun netwerk een aantal mensen gepolst. McGowan is enthousiast over Antonio Maurogiovanni met wie hij altijd een zeer sterke band had, het is de peetvader van zijn kind. Maurogiovanni voldoet ook aan de belangrijkste eisen, vindt ook de sollicitatiecommissie waarin naast René Mijnders, bondsbestuurder Ingrid Munneke en Ad Roskam van NOCNSF zitten. Antonio is een grote

De Holland Acht aan de start van de Head of the River van vorig jaar - Beeld door Merijn Soeters

man, hij straalt natuurlijk gezag uit. Belangrijk is ook dat hij jarenlang heeft meegedraaid in goed georganiseerde roeiprogramma's van Italië en Australië, landen die opvallen door de sterke atleten. Op dat vlak valt kan de Holland Acht nog veel winst te halen, denken Mijnders en Hendriks. Ingrid Munneke, in het dagelijks leven werkzaam bij selectie van personeel, ondervraagt Maurogiovanni en heeft er ook vertrouwen in. Helemaal gerust zijn ze bij de KNRB als FISA-topman Thor Nilsen de Italiaan aanbeveelt. Maurogiovanni heeft op zijn beurt door dat hij een goede onderhandelingspositie heeft. Hij weet naar de normen van de roeiwereld een uitstekend contract te bedingen. Tot 2015 is de roeibond, inclusief werkgeverslasten, jaarlijks net een ton per jaar aan hem kwijt. Net iets meer dan aan technisch directeur Mijnders. En dan mag Antonio ook nog eens meerdere malen op kosten van de bond heen en weer naar zijn familie in Australië. Bonus is bovendien dat hij als 'kennismigrant' amper belasting hoeft te betalen.

De introductie van Maurogiovanni is veelbelovend. Hij straalt gezag uit en rept over het enorme respect dat hij voor de atleten heeft. Eind februari in het eerste trainingskamp in Sabaudia maakt Maurogiovanni direct kennis met de mondige groep atleten. Er ontstaat een discussie over het roeien van de Heineken en de Head, de wedstrijden op de Amstel waarmee het Nederlandse roeiseizoen elk jaar van start gaat. Veel van de roeiers willen die voorjaarsklassiekers graag in hun verenigingsacht varen. In het najaar heeft Mijnders bij een ploegbespreking gezegd dat deze kwestie later besproken zal worden. Maar dat gebeurt tot ergernis van de roeiers niet. Omdat de vrouwenacht besluit met de bondsacht te starten, denkt Mijnders dat ook stilzwijgend bij de mannen te kunnen afdwingen. Maar die beslissen collectief de eis van Mijnders te negeren. Rogier Blink, de Groningse rebel binnen de groep, en Robert Lücken, het jonge Nereustalent, gaan het de 'td' op zijn hotelkamer vertellen, ze accepteren de consequenties, zeggen ze. Mijnders is duidelijk not amused, maar kan niet anders dan toestemmen.

Maurogiovanni en McGowan werken zoals beloofd vanaf het begin hard aan de fysiek van de selectie. Eindeloze sparsessies en urenlange duurtrainingen staan op het schema. Het lijkt zijn vruchten af te werpen, de jongens maken fysiek enorme progressie.

28 augustus 2011, Bled

Doel van het WK in Bled is om zowel een twee, een vier als een acht te kwalificeren voor de Spelen. De stemming in de selectie is voorafgaand aan het toernooi al lang niet zo goed meer als na de aanstelling van Maurogiovanni. Er zijn in de maanden ervoor een aantal akkefietjes geweest tussen atleten en Maurogiovanni en McGowan. Zo trekt Rogier Blink zich met zijn twee-zondermaatje, Nanne Sluis, zoveel mogelijk terug in Groningen en roeien op trainingskampen soms 'per ongeluk' de verkeerde kant op zodat ze uit het zicht van de coaches minder kilometers maken. Dit alles wordt hen niet in dank afgenomen. Uiteindelijk vallen de Groningers weer in genade als zij op de WK in een zeer zwaar veld een Nederlands startbewijs voor de spelen binnenhalen.

In aanloop naar het WK gaat het echt mis bij de vier-zonder. In de trainingen laat de vier te weinig snelheid zien en Maurogiovanni en McGowan willen anderhalve week voor het toernooi de samenstelling wijzigen. Vlak hiervoor heeft laatstgenoemde al het vertrouwen in Josef Klaassen als slag opgezegd. Als Dave en Antonio een dag eerder weg gaan van trainingskamp gaat de ploeg terug naar de oorspronkelijke opstelling. Ondanks hevig protest van coaches blijven de roeiers bij hun keuze. Het frustreert Dave en Antonio zeer dat de roeiers zich dit kunnen permitteren. Ze voelen zich totaal niet gesteund door René Mijnders, die hun autoriteit zou moeten bevestigen. Ze besluiten dat de vier het dan zelf maar moet uitzoeken. Pas op de dag voor de voorwedstrijd is er weer contact. Althans formeel, tijdens het warmlopen bespreken de roeiers steeds zelf de race en luisteren naar de coaches doen ze niet meer. Na een slechte eerste voorwedstrijd zegt McGowan: 'zie je wel.' Als de ploeg zich tegen de verwachting in zelfs voor de finale plaatst, zegt bondsvoorzitter Eric Niehe tegen de jongens dat hij wist dat dit erin zat. Hij moest eens weten, denken de roeiers.

Bij de acht zijn de verhoudingen iets beter. In de ploeg zitten naast Simon, Vellenga en Hamburger vooral jonge roeiers en het grootste gedeelte van het seizoen en toernooi presteren ze ook prima. In Luzern behalen ze zilver en in de halve finale roeien ze de tweede tijd, een seconde achter de Duitse wereldkampioenen. In de finale gaat het om raadselachtige redenen mis. De Nederlanders denken wereldkampioen te worden maar roeien constant achter de feiten aan en eindigen als laatste.
Hoewel er weer geen medaille is behaald, zijn alle drie de zware mannen ploegen wel gekwalificeerd voor de Spelen. Op het terras van het luxe hotel zijn de bobo's deels tevreden over de resultaten. Zo niet Maurits Hendriks. Hij meent dat het gevoerde beleid van Mijnders nog steeds niet goed is. Hij komt afspraken om de communicatie in het begeleidingsteam te verbeteren niet na en er zijn nog steeds geen functioneringsgesprekken met de coaches. Hendriks heeft ook gehoord van de onvrede over Dave McGowan en hij is bang dat Mijnders uiteindelijk een paar weken voor de Spelen alsnog de coaching voor de acht op zich neemt, terwijl nu al duidelijk is dat het niet lekker loopt. Hij vraagt het Mijnders recht op de man af: wie is de beste man voor de acht? Maurogiovanni, zegt Mijnders.

Intussen is het meegereisde bestuurslid van de KNRB Heleen Cocu geschrokken van wat zij op de tribune hoort van verschillende ouders. De roeiers worden onder de nieuwe hoofdcoach getraineerd hoort ze. Direct na het WK maakt ze dit aanhangig in de bestuursvergadering. Het verantwoordelijke bestuurslid Ingrid Munneke reageert als door een wesp gestoken. Mijnders zou alles onder controle hebben en het bestuur moet volgens haar oppassen met teveel kritiek op hem. Het zou zo maar tot zijn vertrek kunnen leiden. Als Mijnders zelf in het voorjaar van 2012 aanwezig is bij een vergadering en door Cocu wordt aangesproken op de geluiden over de desastreuze sfeer, reageert hij geïrriteerd en vraagt hij zich hardop af of ze hem wel vertrouwt.

Oktober 2011

Gezamenlijk sturen elf morrende roeiers onder leiding van Rogier Blink een brief naar René Mijnders en Maurits Hendriks waarin zij puntsgewijs aankaarten wat er niet goed gaat en dat er iets zal moeten veranderen. Iedereen heeft zo zijn eigen frustraties maar de gezamenlijke opvatting is dat de combinatie McGowan-Maurogiovanni niet werkt. De coaches laten de roeiers haast elke dag boord aan boord zo hard mogelijk tegen elkaar roeien. Omdat iedereen het gevoel heeft dat hij elke sparsessie moet winnen is het een uitputtingsslag. Zeker voor de roeiers die denken dat ze zich extra moeten bewijzen. Intussen laat de techniek van de ploegen te wensen over. Dave en Antonio staan bovendien niet open voor suggesties en kritiek van de roeiers. Het plezier in het roeien is in de groep ver te zoeken.

Maar unaniem is de kritiek niet. Een aantal vooral jongere roeiers, Olivier Siegelaar voorop, ergert zich aan de 'vedettes' die de oorzaak van alles dat misgaat bij de coaches neerlegt. Met Antonio en Dave moet je het doen, zet je irritaties opzij en doe je best, is hun houding. Dit is ook de ergernis die bij de rest van de equipe leeft. Zoek het vooral eerst bij jezelf en alle ploegen willen het liefst vaker Mijnders aan de kant. Diederik Simon neemt een middenpositie in, hij vindt Maurogiovanni weliswaar een beunhaas maar ziet daarin geen reden om direct stelling tegen hem te nemen. Hij hoopt het op te lossen door Mijnders meer aan de kant te krijgen. Samen met Vellenga maakt hij een pragmatisch plan om enkele gewenste veranderingen door te voeren, zoals het verplaatsen van trainingskampen en het naar voren halen van de definitieve selectie. Om tegenmoet te komen aan de kritiek belooft Mijnders drie keer in de week te zullen meefietsen. Hier komt echter weinig van. Het is duidelijk dat Maurogiovanni niet zit te wachten op een coachende Mijnders. Zo worden roeitrainingen waar Mijnders aanwezig zal zijn op het laatste moment verwisseld voor landtrainingen en als de roeiers hem erop aanspreken, antwoordt hij dat als de roeiers Mijnders langs de kant willen, ze hem zelf maar moeten bellen. Mijnders baalt ervan maar besluit niet tegen Antonio in te gaan.

In december blijkt dat de Italiaan ruim een maand naar Australië gaat om zijn familie te bezoeken. De roeiers zijn verrast, Antonio is juist degene die steeds rept over commitment. Maar de irritatie is van korte duur. Mijnders neemt de coaching over en gooit direct het schema om. Er worden flink veel kilometers geschrapt en er komt weer meer nadruk op techniek. Veel jongens leven in deze maand weer op, ziet ook het medisch team. Maar bij terugkomst van Antonio en onder druk van de naderende selectie loopt de spanning binnen de ploeg weer op. Bij Blink en Steenman, maar ook bij Hamburger leeft steeds meer het gevoel dat ze geen eerlijke kans krijgen en ze zijn er dus op gespitst alle trials en selectieraces te winnen. Alleen dan maken ze een kans denken ze.

Maart 2012, Varese

De onvrede mondt uit in muiterij. Tijdens het selectiekamp op het meer bij het Italiaanse Varese wordt er geracet in tweetjes. Via voorwedstrijden wordt geroeid voor een plek in de A-finale. Olivier Siegelaar en Diederik Simon worden

in hun heat licht gehinderd en finishen als vierde. Niet genoeg voor de finale dus. Maar omdat ze gehinderd zijn besluiten de coaches de twee alsnog in de finale bij te plaatsen. De andere roeiers zien de partijdigheid van de coaches bevestigd. Juist Diederik en Olivier zijn in hun ogen de hele tijd al voor getrokken. Na koortsachtig overleg in het hotel wordt aan technisch directeur Mijnders kenbaar gemaakt dat de rest niet mee zal doen aan de finale als Diederik en Olivier meedoen. Dit tweetal wordt van beide kanten onder druk gezet. Zo laat McGowan weten dat als ze niet meedoen het gezag van de coaches wordt ondermijnd. Als die middag de twee van Simon en Siegelaar naar de start wordt geroepen voor de A-finale weten de andere finalisten genoeg en roeien ze gezamenlijk rustig terug naar de loods.

Mijnders, Maurogiovanni en McGowan blijven totaal overdonderd achter in hun coachbootje. Tien minuten lang zegt niemand wat. Ondanks de waarschuwingen hadden ze absoluut niet verwacht dat de roeiers dit zouden doen. Dobberend op het meer nemen ze hun opties door. Ze staan op het punt mensen naar huis te sturen, maar beslissen te doen alsof er niets gebeurd is en te wachten totdat de roeiers zelf met een oplossing komen. Mijnders belt vanuit de boot met Francesco Wessels van NOCNSF. De gespierde oud-militair is bij de sportkoepel aangesteld als coach van de coaches en hij heeft in die functie

al meerdere sessies met het coachteam van de roeiers gehad. Wessels steunt de gekozen strategie van harte. Op de kant stappen de roeiers in de auto naar het hotel. De sfeer bij de aanvoerders van de muiterij, Steenman, Blink, Kuiper en Vellenga, is opgewonden. Ze hebben ook wel door dat ze buiten hun boekje zijn gegaan. Maar in hun ogen konden ze niet anders. Er moest een statement worden gemaakt. Vellenga heeft in een eerder trainingskamp slapeloze nachten gehad, waarin hij uitgebreide mails heeft geschreven naar Mijnders. Maar uit angst heeft hij ze niet verstuurd.

Terug in het hotel is het onrustig. Mijnders parkeert zich aan de bar en gaat flink aan het bier. Hij meldt zich ook niet bij het eten. De roeiers hebben door dat er iets moet gebeuren en dringen aan op een gesprek. Mijnders houdt in de enorme eetzaal van het Palace Grand Hotel een donderspeech. De roeiers hebben de indruk dat hij behoorlijk aangeschoten is. Hij laat weten dat hij zonder aanziens des persoon mensen naar huis te sturen als er nog een keer zoiets gebeurt. De volgende dag wordt de race alsnog verroeid, Siegelaar en Simon eindigen als derde, Steenman en Blink winnen. Vlak voor het einde van het kamp is de acht na races in de vier eindelijk rond. Ten opzichte van het jaar ervoor komen Klaassen, Steenman en Blink op de plek van Kuiper, Lücken en Meylink.

Wedstrijdseizoen 2012

Een deel van de jonge honden heeft plaatsgemaakt voor mondige roeiers met meer roeijaren. Diederik Simons positie binnen de groep verandert daardoor. In plaats van de absolute leider die hij vier jaar geleden was, is hij nu in de ogen van de meeste ploeggenoten slechts één van hen. En dan ook nog een fysiek mindere. Hij stelt zich daardoor bescheidener op en laat bijvoorbeeld de slagpositie aan Steenman.

Ook de positie van Antonio Maurogiovanni wordt er niet beter op. Het zijn juist deze mannen geweest die veel kritiek op hem hadden en de kritiek zwelt ook richting het olympisch seizoen steeds verder aan. Ze hekelen zijn gebrek aan technisch inzicht. Intussen kan iedereen op de Bosbaan zien dat het team ongelijk roeit en dat de boot niet in balans ligt. Tijdens de eerste wedstrijden wordt dat beeld bevestigd. Bij de Wereldbeker in Luzern, waar de ploeg vierde wordt, gonst het onder de talloze ouders en roeifans langs de oevers van de Rotsee: Antonio moet weg. Sjoerd Hamburger besluit een paar dagen later de in zijn ogen onontkoombare beslissing een zetje te geven. Om wat extra druk op de zaak te zetten licht hij de NOS in dat er een teambespreking komt waarbij de rol van Maurogiovanni aan het licht zal komen. De meeting verloopt anders dan Hamburger had gehoopt. Antonio blijft aan. Na overleg met NOCNSF is slechts besloten dat René vijf keer per week gaat meefietsen. NOS-verslaggever Ragnar Niemeyer, die voor de deur met draaiende camera staat te wachten, krijgt echter van Antonio te horen: ‘René is not going to coach. He’s the technical director.’ Mijnders, woedend dat de pers is ingelicht, eist dat niemand met de NOS zal praten. Maar tipgever Hamburger kan dat ten opzichte van Niemeyer niet maken. Hij bevestigt de lezing van René, zichtbaar ongemakkelijk over de situatie.

Een paar dagen later drukt de ploeg door. De acht traint in Rotterdam en oud-olympiër Koos Maasdijk is uit interesse eens komen kijken. Vanaf zijn fiets ziet hij dat de boot niet loopt. Gefrustreerd dat Maurogiovanni blijkbaar evidente technische fouten over het hoofd ziet, besluit de ploeg dat het genoeg is geweest. Olivier Siegelaar en Diederik Simon, die tot op het laatst hebben volgehouden dat de roeiers niet moeten zeuren, stemmen schoorvoetend in. Een dag later gaan Matthijs Vellenga en Diederik Simon naar René Mijnders om te zeggen dat de ploeg Antonio niet meer wil. Mijnders geeft de roeiers het idee dat hij Maurogiovanni zal ontslaan, maar hij zit met de situatie in zijn maag. Hij had NOCNSF juist steeds bezworen dat dit scenario zich niet zou voltrekken. De technisch directeur neemt contact op met Hendriks en Wessels in Papendal, die niet door hebben dat er sprake is van een onhoudbare situatie. Mijnders heeft hen lang voorgehouden dat alles prima op koers lag. In hun ogen is het opstappen van Antonio de verkeerde oplossing. Zij vinden dat niemand binnen het team duidelijk zijn verantwoordelijkheden neemt. Dat moet veranderen. Tegelijkertijd zien ze bij NOCNSF wel dat een gewoon kringgesprek geen zin meer heeft. Daarom belooft Francesco Wessels een ‘interventie’ voor te bereiden die het team weer op de rails moet krijgen.

6 juli 2012, Schaarsbergen

Na de ochtendtraining zijn de roeiers, Mijnders en Maurogiovanni vanaf de Bosbaan opgehaald en naar de Oranjekazerne bij Schaarsbergen gereden. Het is de thuisbasis van de Luchtmobiele brigade en oud-militair Wessels heeft met de trainers in Schaarsbergen een programma bedacht. Probleem is dat de roeiers een paar weken voor de Spelen absoluut niet geblesseerd mogen raken. Maar hij heeft wat bedacht om toch wat ongevaarlijke ‘fysieke prikkels’ uit te delen die de fitte en intelligente roeiers uit hun comfort zone moeten halen. Zo blijft de lunch, die de roeiers in Schaarsbergen verwachten, uit. Met rammelende magen horen de roeiers de militairen aan. Het team moet een parcours binnen een bepaalde tijd afleggen. Onderweg zijn enkele obstakels. De topatleten maken geen goede indruk op de instructeurs. Roel Braas krijgt de wind van voren als hij iets is vergeten en Rogier Blink zit haast huilend in een hoge toren waar hij over een balk op hoogte moet lopen. Blink heeft hoogtevrees en besluit uiteindelijk niet te gaan. Hierna mag hij niet abseilen. Iets wat hem juist leuk leek.

Vanachter een hekje slaan Hendriks, Wessels, Maurogiovanni en Mijnders de verrichtingen gade, ze worden bevestigd in hun beeld dat de acht geen team is. Niemand helpt elkaar of komt voor elkaar op. De roeiers zijn inderdaad totaal niet met elkaar bezig. Zij vinden de stormbaan simpelweg belachelijk, het probleem ligt toch niet bij hun, maar bij Antonio. Ze hadden verwacht dat het doel van de dag was dat inzichtelijk te maken en nu staan de coaches juist langs de kant toe te kijken. Het wordt er niet beter op als Sjoerd Hamburger zijn schouder uit de kom draait bij een val op de stormbaan. Hij heeft vantevoren gezegd dat hij een hypermobiele schouder heeft en dat hij niet alle bewegingen aankan. Kermend van de pijn ligt Hamburger op de grond als hij probeert zijn arm terug te zetten, maar geen van de ploeggenoten of coaches komt hem te hulp. Sjoerd is woedend. In niet mis te verstane bewoordingen maakt hij de mensen aan de kant duidelijk dat de ploeg niet de beperkende factor is. Ook Blink is inmiddels bij de oefening weggelopen en met een priemende vinger op Maurits Hendriks afgelopen. Hij houdt hem persoonlijk aansprakelijk als de Holland Acht faalt, zegt hij dreigend. In de barak hebben Blink en Hamburger even later een gesprek Mijnders en Wessels. Het probleem is dat wij René als coach willen en dat hij maar niet voor ons kiest, zeggen de roeiers. Op de terugweg nadat de roeiers zich bij een McDonalds tegoed hebben gedaan aan voer dat de medische staf niet toejuicht, is het stil in de bus. Antonio Maurogiovanni zit voorin. Achter hem zitten roeiers die weten dat Antonio’s laatste uren als hun coach zijn geteld.

De volgende dag komt ook Antonio erachter. Op het bondsbureau bij de Bosbaan wordt hem het nieuws verteld. Vanaf het trainingscentrum aan de overkant slaan de roeiers de ontwikkelingen gade. Ze zien aan de auto’s dat stuurman Peter Wiersum, René Mijnders en Ingrid Munneke aanwezig zijn. Als Wiersum een set riggers uit de auto van Antonio haalt, concluderen de sporters dat het de goede kant op gaat. Niet veel later rijdt Antonio weg. René Mijnders neemt de toeter over, vertelt hij even later, bijgestaan door Koos Maasdijk, die toevallig tussen twee banen in zit en dus de tijd heeft. Dave blijft de vier, die zich onder zijn leiding prima ontwikkelt, coachen en Antonio maakt plaats. Hoewel de roeiers en Mijnders woedend zijn over het avontuur in Schaarsbergen en de militaire oefening absoluut niet de uitkomst was die Wessels en Hendriks voor ogen hadden, heeft het uitstapje wel de gewenste duidelijkheid gebracht. De acht is zes weken voor de spelen een team geworden, tevreden met de mannen langs de kant. Technisch worden er stappen gezet. De vraag is: is het op tijd, is het genoeg voor een medaille, genoeg om favoriet Duitsland te verslaan?

Tijdens de Olympische Spelen komt de ploeg nog redelijk in de buurt. Als we niet in die nadeelbaan hadden gezeten was het zelfs misschien gelukt, durft een enkeling na afloop van de race te denken. Maar de meeste roeiers denken eigenlijk weinig. Ze zijn murw van alle frustraties over het afgelopen jaar.

Nawoord:
Het was onder andere de tegenvallende prestatie van de Holland Acht en de chaos die heerste bij de KNRB, die NOCNSF ertoe bracht oud-volleybalcoach Joop Alberda orde op zaken te laten stellen bij de roeibond. Technisch directeur René Mijnders werd van zijn functie gehaald en met drie coaches werd het contract beëindigd, onder wie zware mannencoach, Dave McGowan. Tegen de coach van het vlaggenschip, Antonio Maurogiovanni, loopt nog een ontslagprocedure. Mijnders is wel aangebleven als coach. Verantwoordelijk bestuurslid Ingrid Munneke is inmiddels uit eigen beweging opgestapt.

Dit verhaal is gebaseerd op uitgebreide gesprekken met ruim twintig mensen die de afgelopen vier jaar bij de Holland Acht betrokken waren. Waar lezingen strijdig waren hebben wij nader onderzoek gedaan en de versie gekozen die volgens ons het meeste recht doet aan de waarheid.

De roeiers van de Holland Acht tillen hun speciale boot van DSM uit het water bij een van hun eerste trainingen erin - Beeld door Merijn Soeters

6 juni 2012. Na aanhoudende verhalen over onrust in de ploeg komt Maurits Hendriks zelf kijken hoe het er aan toe gaat op de Bosbaan. - Beeld door Merijn Soeters

'Speciaal doorontwikkelde boot van DSM' in loods van Dudok van Heel

Het moest het ‘nieuwe wapen' van de Holland Acht worden, maar de oranje boot die chemiebedrijf DSM speciaal voor het team ontwikkelde werd een publicitaire flop. Waar andere landen en sportbonden in het laatste jaar voor de Spelen geen innovaties meer uitproberen, treuzelt de roeibond in de samenwerking met DSM. Pas op 1 mei, precies drie maanden voor de olympische finale van de acht, presenteert de bond met veel tromgeroffel het nieuwe vlaggenschip. Maar de boot roeit niet lekker zien ook de toeschouwers op de Bosbaan tijdens de Koninklijke Holland Beker.

Een paar weken later, als de ploeg op de nieuwe Willem Alexander-baan in Rotterdam traint, scheurt na vier kilometer de boordrand. Oorzaak voor het euvel blijkt een gewichtsbesparing. Het nagenoeg perfecte prototype uit 2010 bleek namelijk anderhalve kilo te zwaar en in de boot van 2012 hebben de ingenieurs dat gewicht bespaard door op het carbon van de boordrand te bezuinigen. Hierdoor is de lengtestijfheid verdwenen en de roeiers zien en voelen de boot golven op het water en mee buigen als ze hem optillen. De roeiers hebben alle vertrouwen in de boot verloren en ter plekke besluiten ze de boot verder in de loods te laten.

Technisch directeur Mijnders heeft geen problemen met het besluit, al volgen moeizame conference-calls met DSM en NOC. De imagoschade moet zo beperkt mogelijk blijven, maar openheid van zaken wordt niet gegeven. Die strategie komt als een boemerang terug. De Telegraaf, die eerder de primeur van de nieuwe acht op de voorpagina zou zetten maar uiteindelijk wordt gepasseerd als de NOS een dag voor het officiële persmoment een gaatje in de programmering heeft, komt er achter dat er niet meer in de oranje acht wordt gevaren. Mijnders zegt tegen de krant dat de ‘nieuwe’ boot waarin ze nu varen een verbeterde versie is van de oranje DSM-boot. Opvallend genoeg gekocht door de vader van Mitchel Steenman. Die had maanden eerder voor zijn eigen veteranenploeg een Empacher besteld, met in het achterhoofd dat het nog wel eens mis zou kunnen gaan met de bewierookte boot van DSM.

Ook de NOS ruikt onraad. Ze zoeken de olympische ploeg op in het laatste voorbereidende trainingskamp in Hazewinkel. Mijnders bevestigt daar voor de camera zijn eerdere stellingname, maar wordt geconfronteerd met het feit dat de bootleverancier meent dat de nieuwe boot een doodnormale Empacher is, waar ook de concurrentie mee vaart. Mijnders ontkent dit echter stellig. NOCNSF kijkt met gekromde tenen toe hoe de roeibond dit aanpakt. De zeilboot die DSM produceerde voor de 470-dames is uiteindelijk ook niet in Londen gebruikt, maar dit heeft tot veel minder consternatie in de pers geleid.

Na de Spelen is de KNRB niet meer in de 'speciaal doorontwikkelde boot van DSM' geïnteresseerd. Steenman verkoopt het schip aan cadettenroeivereniging Dudok van Heel in Breda. Er roeien nu militairen in die onlangs nog dienden in Afghanistan. Bootsman Jaap Klootwijk van Dudok van Heel, die nauw contact heeft gehad met Empacher, bevestigt tegenover Varsity Magazine dat de boot geen nieuwe specificaties van DSM bevat. Van een uniek ‘wapen’ voor de Nederlanders was dus absoluut geen sprake meer. De oranje boot, die enkele tonnen heeft gekost, ligt overigens nog steeds ongebruikt in de loods op de Bosbaan.